

§ 16**Detaljplan för radhus och kafé i kvarteret Lågbron, Stora Kvinns väg i Långbro park**

Svar till stadsbyggnadskontoret

HÄ 2024/750

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsbyggnadskontoret som svar på remissen.
2. Nämnden rekommenderar stadsbyggnadsnämnden att återremittera ärendet med följande motivering:

Vi vill tacka förvaltningen för ett mycket bra och tydligt svar på remissen om detaljplanen för kv. Lågbron, Långbroparken. Den föreslagna byggnationen i Långbroparken skulle få negativa konsekvenser för parkens natur- och kulturhistoriska värden. Placeringen i parkens kärnområde gör att allmänhetens tillgång till och upplevelse av parken påverkas avsevärt.

Vi ser flera utmaningar i att bygga bostäder i parkens centrala del på ett sätt som påverkar parken i så pass hög utsträckning som det nu aktuella förslaget. Området har idag ett uppskattat kafé som tagit vara på det trädgårdsmästeri som en gång fanns på platsen. Eventuella byggplaner behöver utgå från att kulturhistorien vårdas och att platsen även fortsättningsvis ska vara en publik mötesplats för allmänheten. Vi ser stora svårigheter i att utforma bostäder på ett sätt som inte inkräktar på allmänhetens intresse av parken.

Sammanfattning av ärendet

Förslaget till detaljplan gäller ny bebyggelse i Långbro park; 12 radhus och en ny kafébyggnad på den tomt där Långbro Bakficka finns idag. Förvaltningen påpekar att planen kommer att innebära en stor förändring för parken med sin kulturhistoriskt värdefulla miljö. Förvaltningen anser att det skulle gagna allmänintresset mest om hela fastigheten Lågbron planläggs för publikt ändamål. Alternativt bör en större del av fastigheten avsättas för publik verksamhet. Då kan kaféet även fortsättningsvis ha uteservering inom tomten. Delen för bostäder bör minska och avståndet mellan de föreslagna bostäderna och parken öka, för att inte en del av parkmarken ska uppfattas som privat sfär. Avståndet till befintlig bollplan behöver också öka för att minska störningar för boende.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Johan Nilsson m.fl. (M) och Henrik Falk (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Robin Nilsen (L) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Runar Finnman (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förslaget från Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M) och Henrik Falk (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

" Att i sin helhet avstyrka förslaget till detaljplan.

Att därutöver anföra.

Långbro Park är ett av stadsdelens största och viktigaste parkområden. Parken, som ligger i före detta Långbro Sjukhusområde, anlades i början av 1900-talet och var ända in på 1980-talet ett stängt och slutet område. Efter att sjukhusverksamheten avvecklats och området sålts till byggföretaget JM under 1998, påbörjades under början på 2000-talet en upprustning och omdaning genom uppförande av många nya bostäder samtidigt som de gamla sjukhusbyggnaderna rustades upp. I takt med denna utveckling stärktes parkens gröna värden och samtidigt som både själva sjukhusområdet och dess närhet har byggts ut har parkens betydelse ökat för invånarna i stadsdelen. Det ska också kommas ihåg de stora diskussioner och protester som framfördes under början på 2000-talet när byggplanerna var ute på samråd. Efter att först gått fram med en relativt hård exploatering, över 1 000 nya bostäder, tog Stockholms stad fram ett slutligt förslag för utveckling av Långbro fd sjukhusområde som innehöll

700-750 bostäder.

En viktig aspekt i arbetet med nya detaljplaner för Långbro Park var parkens rekreativa och kulturhistoriskt viktiga värden. Själva parken bedömdes redan då av Stadsmuseet ha högre värde än de gamla byggnaderna i området. I dåvarande ärende till Kommunfullmäktige om ny detaljplan, från 2005, står det skrivet att *'parken framstår också som den mest självklara tillgången för det nya bostadsområdet och för kringliggande stadsdelar'*.

Den aktuella fastigheten Lågbron 1 är privatägd och inte detaljplanelagd som park. Icke desto mindre ligger fastigheten mitt i parken i direkt anslutning till den populära och över hundra år gamla dammen. Enligt gällande detaljplan får på fastigheten Lågbron 1 bedrivas bland annat handel, kontor eller hantverk. Byggrätten är på 200 kvadratmeter. Det finns därför inga formella hinder för fastighetsägaren att utveckla sin fastighet inom den detaljplan som idag råder. Vi välkomnar en sådan utveckling då fastigheten Lågbron 1 har stora möjligheter att utvecklas med exempelvis café och trädgårdsverksamhet, vilket varit ändamålet från början då här låg den gamla sjukhusparkens egna växthus.

Att däremot Stockholms stad ska tillstyrka en ny detaljplan, som tillåter en väsentligt större byggrätt för 12 stycken radhus, tycker vi är direkt olämpligt. Förslaget med radhusen passar inte in i den omgivande miljön med parkens belägenhet och de kulturella värdena. Det finns visserligen andra radhus inom området, uppförda under 2000-talet, men de är betydligt mindre än de förslagna radhusen och de ligger inte i direkt anslutning till den offentliga parken. Mot bakgrund av vad som skrevs om parkens kvaliteter och kulturhistoriska värden i samband med detaljplanen 2005 anser vi att uppförandet av de föreslagna radhusen går stick i stäv med denna beskrivning.

Vi vill gärna att det byggs fler radhus- och småhus i Stockholm. Generellt tycker vi det är ett problem är att det byggs för lite sådana bostäder och vi anser även att staden ska lägga in en högre växel för nya sådana områden runt om i vår stad. Även i vår stadsdel bör finnas möjlighet till fler radhus- och småhus. Däremot tycker vi inte att de ska byggas i Långbro Park, som vi anser är färdigutvecklad."

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) instämde med sitt ersättaryttrande i förslaget till beslut och reservation från Moderaterna och Centerpartiet.

Reservation

Robin Nilsen (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

" Att i sin helhet avstyrka förslaget till detaljplan.

Att därutöver anföra att Liberalerna anser att det är anmärkningsvärt hur Fredrik Eriksson i Mitt i den 11/2 kritiserar boende som engagerar sig för att skydda Långbro park samt insinuerar att han har gjort upp med stadsbyggnadskontoret om byggplanerna på förhand. I artikeln säger Fredrik Eriksson, citat, 'Jag har arbetat i samråd med stadsbyggnadskontoret som tror på planerna'. Liberalerna utgår ifrån att uttalandet inte stämmer. Den lokala demokratin ska respekteras.

Att därutöver anföra följande:

Skydda Långbro Park – det finns bättre alternativ för bostadsbyggande

Stockholm växer, och vi i Liberalerna välkomnar nya bostäder. Men stadsutveckling måste ske med eftertanke och respekt för våra gemensamma grönytor. Vi ser nu hur det rödgröna styret på flera håll i Hägersten-Älvsjö offrar skyddsvärd natur för exploatering och byggnationer, tvärt emot vad inte minst Miljöpartiet lovat i valrörelsen.

Ett aktuellt exempel är detaljplanen för Lågbron 1 i Långbro Park. Långbro Park är en före detta sjukhuspark som i sin engelska stil utformades just för att vara en rehabiliterande miljö. Parken är idag en unik grön lunga som besöks dagligen av människor i alla åldrar för rekreation, motion och social samvaro. Parken har kommit att bli mycket uppskattad av boende i såväl Älvsjö, Fruängen som andra delar av Söderort.

Mitt i den mest skyddsvärda delen av Långbro Park, den Centrala parken, föreslås nu att ett litet antal lyxbostäder skall uppföras på bekostnad av parkyta och kulturhistoriska värden. Såväl Kulturförvaltningen som Stadsmuseet har sedan tidigare framhållit vikten av att bevara platsens kulturhistoriska värden. Men man har valt att inte lyssna till dem. Sammantaget har vi liberaler som bor i stadsdelen och träffat besökare och boende i Långbro Park svårt att se proportionaliteten i projektet.

Stockholm behöver fler bostäder men vi liberaler vill att det sker på platser där skyddsvärda grönområden inte offras. Exempelvis vid Stockholmsmässan, efter det att denna rivs, eller genom den överdäckning av Södertäljevägen som det rödgröna styret stoppade för att istället lägga all sin kraft på att exploatera grön- och villaområden.

Vi har träffat boende vid Långbro Park och har en tydlig ingång i frågan. Vi kommer att tillsammans med våra liberala vänner i stadsbyggnadsnämnden analysera resultatet av samrådsprocessen och välkomnar alla invånare att höra av sig med synpunkter."

Reservation

Runar Finnman (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Att delvis bifalla förvaltningens tjänsteutlåtande.

2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna är kritiska till den planerade bebyggelse vid angivet område i Långbro. Vi ställer oss i stort sett bakom förvaltningens förslag och vill därutöver förtydliga att alla former av bostäder som medför ovarsam förtätning ska begränsas."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2024/750-5 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Detaljplan Lågbron
- HÄ 2024/750-1 Samrådsbrev - Förslag till detaljplan för Lågbron 1
- HÄ 2024/750-2 Planbeskrivning - Förslag till detaljplan för Lågbron 1
- HÄ 2024/750-3 Plankarta - Förslag till detaljplan för Lågbron 1

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Georg, Nilsson	2025-02-24
Sara Margareta, Grolander	2025-02-25